

HET OPGESPOTEN TERREIN TE DESTELBERGEN (BELGIE).

door R. Dauwe, Destelbergen.

Te Destelbergen is men sinds een paar maanden bezig met het opspuiten van een berm voor de verbindingsweg tussen de E 3 en de Gentse haven. Het opgespoten materiaal bestaat uit fijn geel-wit zand. Op een bepaalde diepte moet er een grindlaag aanwezig zijn, voornamelijk bestaande uit zwarte silex. Deze grindlaag is zeer rijk aan fossielen, en aan de hand van de mariene fauna moet het grind als ook een deel van het zand behoren tot het mariene Flandrien. Als soorten vonden we:

Gastropoden: Hydrobia ulvae.

Pelecypoden: Glycymeris spec., Ostrea edulis, Chlamys opercularis, Chlamys varia, Cardita spec., Cardium edule, Venerupis senescens, Lucina spec., Corbicula fluminalis, ?Spisula subtruncata.

Crustacea: Balanus improvisus, Cancer spec.

Bryozoa: Flustra foliacea.

Vermes: Polydora ciliata.

Ook een zoetwater- en een landfauna zijn vertegenwoordigd in het grind. Als zoetwatermollusken vonden we Valvata piscinalis, Planorbarius corneus, Planorbis planorbis, en Pisidium amnicum, terwijl als landmollusk Succinea putris werd gevonden. Ook enkele zoogdierbeenderen zijn er te vinden. Zo vonden we een metacarpus van een paard (Equus caballus), een fragment van een der lange pijpbeenderen van een hert (?Cervus spec.), een bekkenfragment van een klein zoogdier en een snij-tand van een muis.

Wat echter het meest opvalt is de grote hoeveelheid geromaniseerd tertiairmateriaal, dat we wellicht een Ledien-ouderdom mogen toeschrijven. Volgende soorten worden aangetroffen:

Eencelligen: Nummulites planulatus, N. variolarius.

Gastropoden: Turritella imbricata.

Pelecypoden: Anadara spec., Ostrea plicata, Pycnodonta gryphina, Chlamys spec., ?Astarte spec., Cardita planicosta.

Brachiopoda: Terebratula kickxi.

Vermes: Ditrupa strangulata, Tubulostomium nysti.

Pisces: Galeorhinus minor, G. recticonus, Physodon secundus, P. tertius, Odontaspis macrota, O. hopei, O. winkleri, O. robusta, Lamna lerichei, L. verticalis, Oxyrhina nova, Myliobatis dixonii, M. toliapicus, M. ?striatus, Actobatis irregularis, Cylindracanthus rectus, Neopterygii spec. indet.

Verder nog verschillende koraaltjes en veel zee-egelfragmenten.

Het mariene Flandrien vertoont hier een sterk littoraal karakter door de aanwezigheid van Hydrobia ulvae, Balanus improvisus en het veelvuldig voorkomen van Succinea en Pisidium. Verder is het zo, dat uitgenomen van Cardium edule, Chlamys opercularis, C. varia en Corbicula fluminalis, de pelecypoden enkel vertegenwoordigd zijn door juveniel materiaal en alleen van Corbicula is er veel volwassen materiaal te vinden.

Wanneer we de fauna vergelijken met die van het Sifferdok (zie p. 57 e.v.), valt het onmiddellijk op dat met uitzondering van Hydrobia ulvae de gastropoden ontbreken. Het was ons reeds opgevallen dat het Flandrien van het Sifferdok arm is aan gastropoden, maar Nassarius reticulatus en Littorina littorea werden er toch regelmatig gevonden. Anderzijds is het Flandrien te Destelbergen rijker aan Chlamys, die er kwantitatief beter vertegenwoordigd is, en ook Corbicula fluminalis schijnt er meer voor te komen.

Bekijken we de bladen 40 en 55 van de Geologische kaart van België, dan merken we dat het mariene Flandrien slechts over een zeer smalle strook aanwezig is ten NO van Gent. Alleen de boring uitgevoerd te Oostakker (ong. 2 KM ten O. van het Sifferdok) heeft deze laag aangeboord, waar ze een dikte heeft van 4,6 m. en onder een 10,4 m. dikke zandlaag (continentaal Flandrien) en een 2,1 m. dikke lemige zandlaag (q 4 l) ligt. Dit q 4 l is in het Sifferdok waarschijnlijk te correleren met laag C. Hieruit zouden we kunnen besluiten dat de tweede mariene transgressie (laag D) niet zo ver is geraakt als de eerste, die de lagen A en B heeft afgezot. Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat het mariene Flandrien van Destelbergen tot de eerste transgressie behoort, vermits de plaats vanwaar men opspuit ongeveer 10 KM ten ZO van het Sifferdok gelegen is. Door die opspuitingen is de zuidergrens van het mariene Flandrien ten oosten van Gent beter aan het licht gekomen, maar de juiste begrenzingen van de Flandriane inham zijn niet bekend. Als westgrens kan men ongeveer de loop van het kanaal Gent-Terneuzen volgen en de oostgrens moet ongeveer ermee parallel lopen op een afstand schommelend tussen 4 en 7 KM. Om de juiste begrenzing te kennen zouden echter een paar diepe boringen moeten uitgevoerd worden.